

"Komediáti života".

Z Národních Listů, ze dne 23. ledna 1898.

Včera byl konečně drzý návrh Schlesingrův a spol., imputující většině sněmu království českého, "aby vyzvala vládu ke zrušení jazykových nařízení hr. Badena", po zásluze odpraven.

Vzpomeňme, na jakou důležitost ohromnou němečtí komediáti tento návrh svůj nadouvali. Jestli že prý ho velkostatkáři s námi zamítnou, pak prý Němci ani minutu déle v české sněmovně nepobudou, alebrž jako žid z Egypta z ní za svým Mojžíšem Wolfem vytáhnou a nikdy víc prý se do ní nenavráti. — "Strašná" ta hrozba, vypočtěna na nervy vládních kruhů a vezdy mirumilovných našich velkostatkářů, učinila vsutku také na vídeňské officiosy tak silný dojem, že se div nestrhali, jak nám a především velkostatkářům domlouvali, abychom návrhu Schlesingrova nezamítali a limine.

Nuže, velkostatkáři odpověděli ke všem těm hrozbám i domlouvám svým zprostředkujícím návrhem Buquoy - Lobkovicovým: nechť zvolí sněm ze sebe jazykový výbor, který by vzal v úvahu všeliké návrhy, týkající se upravení poměrů jazykových ve vlasti naší. To bylo zajisté velice slušné nabídnutí Němcům, to znamenalo: Jde-li vám o věc, jde-li vám o poctivou rozpravu a dohodnutí s námi a ne toliko o planou demonstraci: zde vám nabízíme přfležitost, abyste přednesli své stížnosti a s námi dohodli se o potřebné reformy. Hlasujte pro takovou komisi, které bude přikázán nejen návrh náš, ale i návrh českých poslancův, ve které budete zastoupeni spravedlivým počtem obhájců věci své.

Než, jak přivítali němečtí poslanci tento návrh? — Zlítli se proti němu jako krocáni proti šarlatovému šatu. Křičeli o úkladu, spiknutí a zradě, toť prý jest nalíčeno úkladně vládou a velkostatkáři na Němce, do čehož však oni nikdy nevlezou. Zkrátka, hlasovali co jeden muž proti návrhu velkostatkářův, jimž přezděli věrolomcův, vlastiškůdcův a bůh ví čeho a nedali se do té jazykové komise volit. Následek toho přirozený byl, že včera velkostatkáři svorně s námi zamítli návrh Schlesingrův.

Nuže, tím byly dle hrozeb všeho německého tisku "kostky vrženy" — teď měl totiž vystoupit: buď Wolf, nebo Iro nebo Fournier a ohlásiti jmenem všech svorných německých poslanců, že po tomto odmrštení nejspřavedlivějšího a nejdůležitějšího požadavku všeho německého národa v Rakousku, němečtí poslanci opustí český sněm — a pánové měli spakovati a hrnouti se ze sněmovny, jako se hrnuli už dvakráte: roku 1871 a roku 1886. To se musilo přece po všech jejich enunciacích, po všech jejich slavných výstrahách a hrozbách tak jistě očekávat, jako po blesku zadunění.

A zatím — kde nic, tu nic. Návrh Schlesingrův padl, ale pánové neběhali pro sněmovní motouzy, aby vázali svá akta, aniž sháněli se po kasírech, aby si dali vyplatiti diety, nýbrž zůstali do konce schůze "naladěni jako obyčejně".

Kdokoliv vezme do ruky věřejší "Neue Freie Presse", a přečte její úvodník, pochopí náš údiv nad tímto skutkem. Tam již oblaňuje se "katastrofa" sněmování českého, t. j. exodus poslanců německých ze sněmovny pražské na dnešek jako dokonaná událost, ale ne tak pro zamítnutí návrhu Schlesingrova — jehož osud byl již prý zpečetěn přijetím návrhu Buquoy-Lobkovicova — jako pro zapovězení buršáckých bumlů v cereviskách a velkoněmeckých trikolorách Prahou. To prý je rozhodný důvod, pro něž Němci musejí bez meškání odejiti z českého sněmu.

Šli prý na něj beztoho jen k

vůli tomu, aby svou přítomností poskytl ochranu těm zbytkům Němectva ještě v Praze pozůstalým — teď prý je ale zákaz cerevisek a trikolor německých poučil, že ani v tom nemohou svým ubohým sourodákům v Praze ničeho prospěti: což by je tedy ještě déle na sněmu pražském mohlo zdržovat?

Půjdou, půjdou, poněvadž z toho vládního zákazu vystihli, kolik pro Němce v Rakousku opět uhodilo. Za bouří prosincových prý vláda Čechům slovaných trikolor nezakazovala (!), ale teď prý zapovídá Němcům pražským cerevisky a trikolory německé, poněvadž píchají dra. Herolda a Podlipného do očí.

"Osud, jaký od měsíců nad Rakouskem vládne, ští se tedy dál!" běduje a křičí "Neue Freie Presse" pokrytecky, stavíc se, jakoby praničeho nevěděla o policejním zákonu všelikých odznaků národních ze dne 2. prosince 1897, ani o tom, jak pražští policisté po ulicích trhali nejen slovašské trikolory, ale i české barvy s prsou Čechův... Běduje a křičí dál: "Ta troška modrého nebe, která se ukázala Němcům prohlášením vlády ze dne 17. t. m." — z něhož prý se podobalo, že vláda Gautschova vsutku zamýšlí stížnostem Němců v Čechách aspoň v

v Litoměřicích však tvrdilo se zase: německý lid jest proti abstinenci. Za několik dní na to Wolfova "Ostdeutsche Rundschau" zas dokazovala, že německé voličstvo jest jedné mysli v tom, že jeho poslanci rokování na sněmu království českého zúčastniti se nemohou. Předevedřem pak Funkův orgán rozhodně hlásal: "O odchodu poslanců německé obyvatelstvo nechce ničeho slyšeti" a včera liberecký "Deut. Volksztg." tlumoče "přání veškerého německého lidu v Rakousku" psal: "Němečtí poslanci nanejvýš směji jen do té doby čekati, až návrh Schlesingrův bude zamítnut — pak ale odchod ze sněmu!" Po tom všem bylo by opravdu zajímavé — končí "Deutsches Volksblatt". — dověděti se, co vlastně "německý lid" v Čechách chce, abstinenci nebo setrvání na sněmu a tu zas s obstrukcí čili bez ní? — Není-liž to obrázek, jako by vyloupnutý z Jokayových "Komediáti života"? Jenže jest to pohříchu příliš krutá a příliš bídná komedie, jakou tu nespovedomiti štváči a škůdci země české nestoudně hrají na sklonku XIX. století s trpělivostí a city českého národa, jako s osudy Rakouska. Běda těm, jichž osud s ním jest srostlý, neučiní-li se tomu přítrž!

MISSIONÁŘI V KLONDIKU.

Rev. V. C. Gambell a jeho manželka jsou prvními misiónáři v Dawson City. Otevřeli tam první kostel presbyteryjský pro mnoha nesázích. ale ten jim shořel. Teď odbyvají služby božív divadelní síni.

některých hlavních kusech odpomoci, ta troška modrého nebe opět prý rázem Němcům zmizela a oni prý jsou nuceni uchopiti se znova zbraní, jichž ostří hrabě Badeni zakusil. Nebudou prý se ani chvíli rozmýšlet, o tom nechť prý se baron Gautsch neklame!

A oni zatím — jak skutek ukazuje — přece jen si to chvíli rozmýšlejí, neboť krásná jest sice odvaha, ale praktičtější rozvaha. Patrně přes všechny ty zakázané cerevisky a trikolory velkoněmecké rozvážní naši hrdinové zahleděli se v tu "trošku modrého nebe", které se jim zjevilo 17. ledna t. r. německo-českým prohlášením vlády páně Gautschovy, tak silně, že ani trojka Wolf-Iro-Prade není více s to, aby je vytáhla z české sněmovny.

Předevedřem odhalil pražský dopisovatel vídeňského "D. Volksblattu" světu klassické ty "komediáti života" v nedbalkách. Viděl celý ten švindl jejich z blízka a vyřčil jej drasticky takto: "Mezi německými poslanci na českém sněmu je kolik hlav tolik smyslů: ale nikdo neřekne: já takto smýšlím, nýbrž každý tvrdí: to je vůle lidu. Veselé jest rekapitulovati jednou, co všechno za minulých čtrnácti dnův "německý lid v Čechách", dle poslanců německých chtěl: Počátkem ledna t. r. křičelo se všeobecně: "německý lid je pro abstinenci."

Na sjezdu německých poslanců

Chamberlainův lék proti kašli shledán vždy účinným.

Není lepšíh léků v trhu nad Chamberlainovy. Použili jsme léku proti kašli, kde jiné pochybyly a v každém případě se osvědčil. Téměř denně slyšíme chváliti hodnotu Chamberlainových léků od těch, již je použili.

Toto není žádná oznámka, placená tolik a tolik za řádek, nýbrž dobrovolně, v dobrém úmyslu podaná zpráva, tak aby trpící člověčenstvo mohlo zkusiti tyto léky, jako pisatel a bylo mu pomozeno. — Z Geleville (W. Va) Pathfinder; na prodej u všech lékárníků.

V nedávném dopisu z Washingtonu, D. C., starému příteli praví Major G. A. Studer, jenž byl po dvacet roků konsulem Spoj. Států v Singapohore, jak následuje: "Nalezaje se s Des Moines, seznámil jsem se s linimentem, známým jako Chamberlain's Pain Balm, jenž jsem shledal co výtečný proti revmatismu, jakož i proti bolestem hrdla a prsou. (Jiní dýchání snažím). Na začátku tohoto týdne stížen jsem byl příznaky zánětu plic, a dvě použití tohoto linimentu na hrdle a prsou neduh okamžitě odstranilo. Nechej býti bez něj ani za nic! Na prodej u všech lékárníků.

Frank Sherwood byl dnes ve městě poprvé od té doby kdy zápal s choleorou morbus. Praví, že byv jí napaden, jel třicet mil vzdálenosti a nikdy prý nebyl smrti blíže, jako tehdy. Od té doby, kdykoliv jede do kraje, vezme s sebou láhev Chamberlain's Colic, Cholera a Diarrhoea léku. — Missouri Valley (Iowa) Times. Na prodej u všech lékárníků.

Bouřlivé události v Praze.

Z Národních Listů ze dne 20. ledna:

Pod ochranou bodáků odbyli si včera němečtí studující svůj "bummel". Oznámili svým profesorům, telegrafovali do Vídně, že nosení barevných odznaků jest jim stanovami dovoleno a že od práva svého neupustí. Včera tedy poprvé po bouřlivých událostech prosincových korporativně vyrukovali. Rozumí se, že nikoli za tím účelem, aby vyplnili předpis stanov buršáckých svých sdružení, nýbrž aby české obecenstvo opět dráždili.

Do desáté hodiny dopolední barevnou čapku buršáckou na promenádě na Přikopě nebylo spatřiti. Jen mimořádná opatření bezpečnostní byla předzvěstí mimořádných úkazů na Přikopě. Před německým kasinem postaveno bylo asi 40 policejních strážníků. Za nedlouho přitáhlo vojsko. V početně silných odděleních za vedení důstojníka procházelo vojsko po Přikopě a sice z oboustranu proti sobě. Z Václavského náměstí zazníval dusot koní dragounů, kteří rychlým tempem projížděli ulice.

Po 11. hodině objevili se na promenádě první studenti s barevnými čapkami. Šli ve skupinách po 2 až 6, provázeni jsou přčetnými soudruhy bez barevných odznaků. Všichni ozbrojeni byli tlustými klacky a obušky. Procházeli se ostentativně, směle, věduce, že nic nemůže se jim přihodit. Vojska a policie bylo tam shromážděno několik set mužů, o bezpečnost jejich bylo tedy neobyčejně pečlivě postaráno. Tímto vystupováním přčetné obecenstvo bylo velice podrážděno.

Půl hodiny trval pouliční "bummel," načež studující odcházeli do kasina, kde uspořádán byl "Fruehschoppen." Tentokrátě opět za výminečné ochrany ozbrojené moci.

Před kasinem stálo silné oddělení policejní stráže a opodál dvě setniny pěšho vojska. Po skončení "Fruehschoppen" němečtí studující ponejvíce hlavními vraty odcházeli z kasina, bez barevných odznaků buršáckých. "Bummel" i pitka skončily ostatně klidně, dčk rozvoze českého obecenstva, které chvalo se velmi zdržlivě.

Při ohromném shromáždění lidu na Přikopě, kde chvílemi panovala tíseň k umačkání, nebyl nikdo zatčen. Pouze dva čeští občané ku zjištění jmen svých byli předvedeni na policejní komisařství Starého města.

Po 1. hodině dopolední, kdy dolejší místnosti kasina se vyprázdnila, odtáhlo vojsko do kasáren, také většina policejní stráže byla odvolána, načež Přikopy nabyly obvyklého dopoledního rázu. Po 4. hodině však z nenadání přiválaly dragounské hlídky, dostavili se i vojáci a policisté a opět obsadili Přikopy. Kdosi ohlásil totiž bezpečnostnímu odboru mylnou zprávu, že podniknut bude útok na kasino. Zpráva objevila se nepravdivou.

Krátce před 6. hodinou večerní zástup as 300 osob čítající, ubíral se z Václavského náměstí od Vodíčkovy ulice směrem k Ovocné ulici, zpívaje národní hymnu "Kde domov můj" a "Hej Slovane!" U nárožního domu, v němž nalezá se závod firmy Bělsky a Jeschek, zpívající zástup se obrátil a nastoupil zpáteční cestu k Vodíčkově ulici. Mezitím zástup vzrostl as na 500 hlav a za neustálého zpěvu vlasteneckých písní ubíral se potom do Ovocné ulice.

Na nároží této ulice zatarasili cestu zástupu četní policejní strážníci a zatlačili ho na Václavské náměstí. Později přiválala jzd-

ní stráž a zástup rozptýlila. Při těchto výjevch nebyl však nikdo zatčen.

Po 8. hodině večerní táhl zástup, as 300 hlav čítající, za zpěvu vlasteneckých písní Skrétovou ulicí na Král. Vinohradech, rozptýlil se však bez zakročení ozbrojené moci. Jiný zástup táhl Havlíčkovou třídou na Králov. Vinohradech, rovněž vlastenecké písně zpívaje, aniž pokoj byl porušen.

Do 9. hodiny večerní Přikopy a Václavské náměstí vojskem a policisty hustě byly obsazeny, pokoj a pořádek nebyl však porušen. Po 9. hodiny, kdy domy byly uzavřeny, vyprázdnily se ulice a náměstí. Tu a tam ubíraly se jen malé skupiny osob, k jichž odstranění přijelo půl setniny dragounů. Tito rozjeli se po celé šíři Václavského náměstí, i na chodnících a rozptylovali odtud jednotlivé osoby. V koutku u obchodu firmy H. Gottwald bylo několik osob stlačeno a dva mladíci šavlemi zraněni. Přichvátavší oddělení pěšáků zraněné odvedlo na protější chodník, kde je důstojník odevzdal policejnímu úřadníku s oznámením, že oba mladíci volali "hurá." Mladíci, krví zbrocení, odvedeni byli na záchranou stanic, kde rány byly jim obvázány.

Přihoda tato měla v zápětí, že blíže Můstku a Ovocné ulice shromáždilo se nepřilíš mnoho obecenstva. Dragouni v plném trysku jeli proti hloučkům a obecenstvo se rozprchlo. Až do 10. hodiny večerní projížděli granouni a procházeli pěšáci Václavské náměstí a Přikopy. V tuto pozdní noční hodinu rozšířil se všude úplný klid.

RANĚNÍ.

Bohužel, že věřejší den neminul bez krveprolití. O půl osmé hodině večerní byl na Václavském náměstí velmi těžce zraněn 22letý rukavičkářský pomocník Josef Fibiger, syn sluhy ze sněmovny. Fibiger ubíral se z hořejší části Václavského náměstí dolů. Když přišel naproti hostinci "u Šenflorků", setkal se s oddělením dragounů, kteří lid na chodníku shromážděný rozháněli. Dragounský důstojník řal Fibigra šavlí do hlavy takovým rozmachem, že sám spadl s koně. Dragouni, jakož i pěší vojsko, které se vedle chodníku ubíralo, v domněoí, že Fibiger byl příčinou spadnutí důstojníka s koně, přiskočili k němu a bušili do něho, na zemi ležícího, kolbami a šavlemi, Fibiger dopraven byl na záchranou stanic, kde lékaři shledali, že kost lebeční v délce 7 cm. na levém temeni byla mu rozpoltěna. Poranění jeho jest velmi těžké. Zraněný byl odvezen do všeobecné nemocnice.

Současně jiný zástup byl vojskem rozháněn na nároží Vodíčkovy ulice a Václavského náměstí. Dragouni vjeli na chodníky a rozptylovali shromážděné, kteří v největším chvatu rozbíhali se na všechny strany. Důstojník dragounský uřal celý malík pravé ruky 17letému posluchači německé obchodní akademie, Bernardu Huebnerovi.

Ve všeobecném zmatku, který povstal následkem zakročení dragounů, na nároží Stýblova domu na Václavském náměstí, upadla přes okraj chodníku 26letá švadlena Božena Koldová, která šla z práce do svého bytu ve Štěpánské ulici číslo 18 a svalila se tělem do jízdni dráhy. V tom okamžiku přiběhl policejní strážník, klopýtl přes nataženou švadlenu a upadl na ni celou tíhou svého těla, při čemž Koldové byla zlomena pravá noha. Lékaři ze záchrané stanice poskytl jí pomoci a rovněž dopravil ji do všeobecné nemocnice.

Ostatní zranění odvedeni byli policejní stráží přímo do nemocnice.